

ZS/78-1/2026.

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program felülvizsgálata**

Zsurk Község Önkormányzata

**2024-2029
(felülvizsgálat 2026.év)**

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	7
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	34
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	39
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	43
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	48
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	51
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	52
1. A HEP IT részletei.....	52
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	52
Jövőképünk.....	53
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	54
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	59
3. Megvalósítás.....	61
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	61
3.2 A megvalósítás folyamata.....	61
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	64
3.4 Nyilvánosság.....	64
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	65
4. Elfogadás módja és dátuma.....	66

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” **c. dokumentum szerint átdolgozva**, Zsurk Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Zsurk település az Észak- Zsurk az Északkelet-Nyírségben, Nyíregyházától mintegy 77 km távolságra, az ukrán határ mentén található település. Közlekedés szempontjából jól megközelíthető, a 4- es főútról Záhonytól leágazó alsórendű úton érhető el. A legközelebbi vasútállomás a szomszédos Záhonyban van. A település keleti és északi határa a Tisza, ami egyben az országhatárt is jelenti. Éghajlata mérsékelt meleg, közel a mérsékelt hűvöshöz. Az évi napsütéses órák száma 1930, a középhőmérséklet 9,3-9,4 C, a csapadék 650-660 mm. Az uralkodó szélirány az É-i, de jelentős a DNY-i és a DK-i aránya is. Erdőtársulásait lágy lombúak, hazai és nemes nyárfák, valamint akácok alkotják. Növénytakarásaira jellemzők a homokpuszta-gyepek, homoki legelők. Talaja nyers öntéstalaj.

Történelem

Személynévi eredetű helynév, a szláv nyelvből származó Sur vagy Zsur az alapja. Először egy átiratban megmaradt, 1067 táján keletkezett oklevél említi. Ebből tudhatjuk, hogy az Aba nemzetségbeli Péter ispán itteni birtokát több más helységgel együtt a századi apátságnak adományozta. Külön értéke az oklevélnek, hogy megnevezi a község egyházát, a Szent Márton tiszteletére emelt kápolnát. 1212-ben II. Endre király Bánk bánnak, Bihar megye főispánjának adományozta. 1322- ben már a Bánffy család tulajdonában volt. A XV-XVI. században a Losonczy családé és a szentmártoni uradalomhoz tartozott. 1556-ban mintegy 65-70 lakója lehetett. 1588-ban 58 jobbágycsalád lakott itt, 1591-ben a szentmártoni uradalmat Forgách Zsigmond megszerezte, ettől kezdve a Forgách család tulajdona maradt 1945-ig. A XX. század elején 139 háza, 896 többségében református lakosa volt.

Építészeti, kulturális emlékek

Zsurk egyutcás, szalagtelkes település a Nyírség északi csücskében; ősi tiszai átkelőhely Kisvárdától és Munkács között.

Református templomáról az első említés 1700. évben keletkezett. A jelenlegi templom 1891-ben épült, állítólag a régi templom másaként őrzi annak formáját és nagyságát. A mennyezetet a régi templomból építették be. A kazettás mennyezet hosszukás mezőit allegorikus ábrázolások, vázában lévő virágok és ornamentális medallionok díszítik. A barnára festett léckeretek keresztesedését négylevelű, fűrészelt rózsák emelik ki. Jellege: téglából épült, sokszög záródású teremtemplom, a korábbi épület karzataival és mennyezetével. A templom nyugati homlokzata előtt áll a harangtorony. A földszinti ágasokat és gerendákat, 1882-ben kicserélték és ekkor majdnem 3 méter magasan aláfalazták. A gerendarész kissé konzolosan kiül, s ezzel külön hangsúlyt kap a szoknya és a felső rész közötti toronytörzs karcsúsága. A négyzet alaprajzú torony fiatornyokkal ékített, egyszerű, négyzet alakú, zömök, félköríves ablakokkal, gúla fedésük tetejében gombbal és zászlóval. Maga a toronysisak tője a fiatornyok magasságában nyolcszögletűvé válik. Csúcsában gombos zászló van, melyen az 1891. évi helyreállítási dátum olvasható. 1924-ben is renoválták.

Szociológiai jellemzők, infrastruktúra, gazdaság

Zsurk község népességszáma 748 fő, évtizedek óta fokozatosan csökken. Ez összefüggésben van a település elöregedésével, több a halálozás, mint az élve születés. Az időskorúak aránya 6 százalékponttal meghaladja a megyei átlagot. A ki- és beköltözések aránya nem jelentős. Saját háziorvos nem áll a lakosság rendelkezésére, a háziorvosi szolgálatot Tiszaszentmárton településsel közös praxis keretében látja el az orvos, aki hetente két alkalommal rendel a

településünkön. A szociális alapellátás keretében házi segítségnyújtásban részesülők száma 64 fő. A 25 férőhelyes óvodába 2018-ban 25 gyermeket íratnak be, az általános iskolásokat iskolabusz szállítja Záhonyba az első osztálytól nyolcadikig.

Művelődésre csak a könyvtárban van lehetőség, mely 4,3 ezer db kötetrel várja az olvasókat. A környező települések VOLÁN autóbuszjáratokkal érhetők el.

A településről közmű ellátottság tekintetében elmondható, hogy a település csatornahálózattal rendelkezik, annak kiépítése 2016. évben megvalósult.

Megszépült, megújult 2018-ban az óvoda, Zsurk Község Önkormányzata a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében közel 43 millió forintot fordíthatott energetikai korszerűsítésre.

2022. évben a Magyar Falu Program keretein belül komplett felújításon esett át az orvosi rendelő.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	748	bázis év
2017	744	99,47%
2018	720	96,77%
2019	703	97,64%
2020	687	97,72%
2021	648	94,32%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

Zsurk Község lakossága 2016-ban 748 fő volt, míg 5 évvel később 2021-ben már csak 648 fő 100 fővel kevesebb. A településen a lakosság elöregedése és az elvándorlás jellemző.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	358	359	717	49,93%	50,07%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			15	2,09%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	39	48	87	5,44%	6,69%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	7	22	2,09%	0,98%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	222	197	419	30,96%	27,48%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	26	31	57	3,63%	4,32%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	56	76	132	7,81%	10,60%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Kedvezőnek tekinthető, hogy a 18-59 éves aktív korú férfiak aránya a település lakosságához viszonyítva 2019-ben közel 31 % volt.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	127	105	120,95%
2017	123	103	119,42%
2018	123	91	135,16%
2019	132	87	151,72%
2020	126	84	150,00%
2021	129	85	151,76%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A faluban a 65. életévét betöltött lakosok száma nem csökken, ugyanakkor egyre kevesebb a 14 év alatti fiataloké. Ez jellemző tendencia az ország egész területére nézve, meghatározó tényező a lakosság csökkenésében az elvándorlás, valamint az egyre kevesebb születés szám.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-9,32
2017	0,00
2018	-32,79
2019	-22,49
2020	-28,78
2021	-53,93
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Az elvándorlás elsődlegesen a fiatal, munkaképes korú lakosság körében jellemző, ezáltal közvetlenül érinti a gyermekek számának csökkenését is.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-2,66
2017	-4,02
2018	-6,83
2019	0,00
2020	-8,63
2021	-4,49
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A 6 évet figyelembe véve a természetes szaporodás száma is egyértelműen negatív tendenciát mutat.

Értékeink, küldetésünk

Az Önkormányzat működése során az esélyegyenlőség megvalósítását – az EU elvárásoknak is megfelelően – horizontális elvként kell meghatározni, melynek át kell hatnia az önkormányzat valamennyi tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, és a helyi szintű közpolitikák alakítását egyaránt.

Zsurk Község Önkormányzata és szervei tudatában vannak annak, hogy munkáltatóként, intézményfenntartóként, közvetlen szolgáltatóként, pályázóként és a közpolitikák alakítójaként is kötelesek megtartani valamennyi jogviszonyukban és eljárásukban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (Ebktv.), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, meghatározott egyenlő bánásmód követelményét.

Az esélyegyenlőségi politika követését a szervezeten belüli együttműködés jellemzi, az önkormányzat vezetésétől a képviselő-testületen keresztül egészen a végrehajtás szintjéig. Ösztönzi a hátrányos helyzetű csoportokat és egyéneket, hogy vegyenek részt a közösség életében. Esélyegyenlőségi politikáját minél szélesebb körben megismerteti a helyi munkáltatókkal, munkavállalókkal, a helyi polgárokkal és a partner szervezetekkel.

Az Önkormányzat két évente felülvizsgálja az esélyegyenlőségi programját, terveit.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Zsurk település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Településszerkezeti terv:

Zsurk község igazgatási területe Szabályozási Terveinek és Helyi Építési Szabályzatának jóváhagyásáról szóló 10/2007. (IX.10.) önkormányzati rendelet módosításáról, a települési területen kívüli külterületre kiterjedő Helyi Építési Szabályzatról és Szabályozási Tervről szóló 7/2010. (VIII.31.) számú Önkormányzati rendelete Zsurk Község közigazgatási területére terjed ki.

A terv főbb pontjai:

- a település természeti és épített környezetének védelme
- terület-felhasználási egységek tagozódása
- a település infrastruktúra hálózati elemei

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Zsurk Község a Záhonyi Közös Önkormányzat részét képezi Záhonnal és Győröcske településekkel karöltve. Az együttműködés a települések között nagyon szoros, a közös hivatal révén ez egy természetes folyamat, melyet sok közös programok és közös pályázatok is alátámasztanak.

Zsurk a Záhony és Térsége Többcélú Kistérségi Társuláshoz tartozik, mely társulás 2008. január 1. napjával kezdte meg a működését. A záhonyi kistérség egyik jellegzetessége, hogy három ország találkozási pontján fekszik, Magyarországon csak Záhony térségében van lehetőség a magyar – ukrán – orosz - távol-keleti vasúti forgalom kezelésére. A Kelet-Európai térség normál és széles nyomtávok közötti különbségből adódó vasúti átrakója is itt található. A kistérség az ÉK-Nyírség kistáj része. Az elmúlt évtizedekben a térségben eltérő szinten fejlődtek a települések, így alapvető cél a településminőség egy szintre hozása a kisebb falvak és nagyobb települések között. A záhonyi térség gazdaságfejlesztési programján belül megvalósult a vasúti átrakó körzet széles- és fonódott vágányhálózatának felújítása, folyamatos a közútfejlesztés, mint pl. az M 34-es gyorsforgalmi út kiépítése, amely az M3-as vásárosnaményi autópálya szakaszától indul Záhony felé.

A 2007. december 5-én aláírt társulási megállapodásban rögzített célok megvalósításaként a települési önkormányzatok a közszolgáltatások magasabb szakmai színvonalon történő hatékonyabb ellátása, a kistérségi területfejlesztési projektek támogatása, a kistérségi

államigazgatási feladatok, közigazgatási ügyintézés eredményesebb ellátása érdekében együttműködnek.

A társulás funkciói: önkormányzati feladat és hatáskör ellátás, térségi közszolgáltatások (ellátási és szolgáltatási rendszerek, intézményi rendszerek szervezése, összehangolása, integrálása, intézmények közös fenntartása, működtetése) biztosítása, valamint térségfejlesztés, területfejlesztés: a kistérség területének összehangolt fejlesztése (fejlesztési tervek, programok, pályázatok készítése, megvalósítása, településfejlesztési célok összehangolása).

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettség és foglalkoztatottság területén történő deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókönyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti - Csapó - Orsós 2012) E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	50,20	50,26
2017	49,07	45,01
2018	54,97	46,04
2019	52,16	33,69
2020	51,86	43,53
2021	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

3.1.1. Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.). A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó 16 szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

3.1.2. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

3.1.3. A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.

3.1.4. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1.5. A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §. értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	6,25	9,34	7,80%
2017	7,69	8,17	7,93%
2018	5,84	8,50	7,17%
2019	5,32	5,53	5,43%
2020	7,87	4,66	6,27%
2021	4,40	6,11	5,26%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen élő álláskereső aránya 2016-tól csökkenő tendenciát mutat. A nők aránya ezen belül igen magas.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskereső száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	41	42	37	27	31	25
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	0,00	1,00	0,00	0,00	2,00
	%	4,88%	0,00%	2,70%	0,00%	0,00%	8,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	3,00	5,00	2,00	6,00	1,00
	%	14,63%	7,14%	13,51%	7,41%	19,35%	4,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	2,00	5,00	4,00	3,00	2,00
	%	14,63%	4,76%	13,51%	14,81%	9,68%	8,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	3,00	2,00	3,00	1,00	0,00
	%	9,76%	7,14%	5,41%	11,11%	3,23%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	3,00	2,00	2,00	2,00	2,00
	%	4,88%	7,14%	5,41%	7,41%	6,45%	8,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	7,00	1,00	1,00	4,00	0,00
	%	9,76%	16,67%	2,70%	3,70%	12,90%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	8,00	5,00	4,00	2,00	3,00
	%	12,20%	19,05%	13,51%	14,81%	6,45%	12,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	7,00	11,00	9,00	3,00	1,00	4,00
	%	17,07%	26,19%	24,32%	11,11%	3,23%	16,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	5,00	6,00	6,00	6,00	7,00
	%	9,76%	11,90%	16,22%	22,22%	19,35%	28,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	0,00	1,00	2,00	6,00	4,00
	%	2,44%	0,00%	2,70%	7,41%	19,35%	16,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontásában megfigyelhető, hogy az 56-60 év közöttiek magasabb arányban vannak, őket követik az 51-55 évesek. A településen élők jövedelmi helyzete nagymértékben függ a munkalehetőségektől. Önkormányzatunk célja, hogy a településen minél több munkahely létesüljön, növekedjen a helyben foglalkoztatottak száma, bővüljön a helyben igénybe vehető színvonalas szolgáltatások köre.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	34,15	71,43
2017	38,10	56,25
2018	24,32	66,67
2019	48,15	46,15
2020	54,84	41,18
2021	52,00	53,85

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatait figyelembe véve megállapítható, hogy a 180 napnál régebben nyilvántartott munkanélküliek aránya változó tendenciát mutat a 2016. évhez képest, ezen belül a munkanélküli nők aránya is magas. 2021. évre a tartós munkanélküliség az elhelyezkedés lehetősége, a munkaerő piacra történő visszakkerülés jelentős mértékben romlott.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	41	1	2,44%	11	26,83%	29	70,73%
2017	42	2	4,76%	21	50,00%	19	45,24%
2018	37	2	5,41%	16	43,24%	19	51,35%
2019	27	2	7,41%	9	33,33%	16	59,26%
2020	31	3	9,68%	7	22,58%	21	67,74%
2021	25	1	4,00%	11	44,00%	13	52,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált álláskeresők körében még mindig magas a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma, az ennél magasabb iskolai végzettségűek aránya jelentősen csökkent. A munkaerőpiacra való visszatérésük az általános iskolai végzettség és elsősorban valamilyen szakképesítés megszerzése nélkül nagyon nehéz.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;
Tábla: 3.2.5.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	55	62
2017	42	58
2018	50	56
2019	46	51
2020	50	44
2021	47	46
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

A helyi önkormányzat a Mötv. 15.§ szerint feladat és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Fontos megjegyezni, hogy a számszerű adatok mellett a munkatevékenység jellegét, a vonatkozó megállapodásokat, a munkavégzés körülményeit – szerződésnek történő megfelelés, biztonságos munkakörülmények megléte, stb. – is vizsgálni kell ahhoz, hogy megállapítható legyen, valós segítséget jelent-e a közfoglalkoztatás megszervezésének módja, alkalmas-e visszavezetni a foglalkoztatottakat a munka világába és meghatározhatóak lehessenek a szükséges intézkedések.

Zsurk Község Önkormányzata aktívan részt vesz a különböző közfoglalkoztatási programokban.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Településünkön közfoglalkoztatási programban részt venni kizárólag az önkormányzatnál lehetséges. Beruházások és új vállalkozások hiányában nincs szükség nagyobb létszámú közfoglalkoztatásra.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	41	7
2017	42	1
2018	37	1
2019	27	1
2020	31	1
2021	25	2

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fiatalok foglalkoztatása a nyári időszak alkalmával jellemző az önkormányzatnál. Nyaranta a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Kisvárdai Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztálya által támogatott 1-2 fő diák végez nyári munkát az önkormányzatnál. A diákmunkával a végzős diákok munkába való állását kívánjuk a nálunk megszerzett munkatapasztalattal segíteni. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programról nincs tudomásunk.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Zsurkon a felnőttképzési tevékenységet az érettségit megszerezni szándékozók számára a záhonyi Kandó Kálmán Szakközépiskola és Gimnázium nyújt lehetőséget. Itt van legközelebb lehetőség megszerezni az érettségit és különböző szakirányú képesítéseket.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Településünk önkormányzata ösztönzi a mélyszegénységben élőket és a romákat. A saját fenntartású intézményeinkben a magát romának vallók közül nem dolgozik senki, de ez nem a hátrányos megkülönböztetésnek, inkább a roma társadalom alacsony iskolázottságának köszönhető.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. „A munkaerőpiacon a romákat sújtó diszkrimináció leggyakrabban a munkára való jelentkezés során valósul meg. Természetesen

arra is akadhat példa, hogy a roma munkavállalót alkalmazzák, de a munkahelyen főnöke vagy esetleg kollégái cigány származása miatt olyan légkört teremtenek számára, amelyben hosszú távon nem képes megmaradni. Előfordul, hogy egy csoportos létszámleépítés során a munkáltató elsősorban és nagyobb számban a roma beosztottjaitól válik meg szívesebben. A munkaügyi diszkrimináció egyik speciális típusa a települési önkormányzatok által szervezett közhasznú-, közcélú munkák keretében megvalósuló hátrányos megkülönböztetés. Ennek egyik formája, amikor a munkára kötelezett romákat kizárólag a „legalantasabb” munkák (utcaseprés, szemétszedés, ároktisztítás) elvégzésére kötelezik iskolai végzettségtől függetlenül, míg a közhivatalokban (polgármesteri hivatal), közintézményekben (iskola, óvoda) kizárólag nem h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén a romák dolgozhatnak. Találkoztunk olyan esettel is, amikor a romákat a közhasznú foglalkoztatás során munkaszerződés, megfelelő munkaruha, szerszámok, és védőital nélkül dolgoztatták, embertelen körülmények között. Végezetül, említsük meg a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatást, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni.” ... „A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.” A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés. Hátrányos megkülönböztetésre foglalkoztatás területén a községben nem volt példa, ez irányú bejelentés, panasz az önkormányzat tudomására nem jutott.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek számos lehetősége van jelen napjainkban. A felnövekvő nemzedék már tantervi oktatás keretében elsajátítja a számítógép, valamint az alapvető programok használatát (szövegszerkesztő, internetböngésző stb.). A fiatalok digitális ismeretere alapozva a falusi könyvtár lehetőséget biztosít a közösségi szolgálatot teljesítő diákok bevonásával személyre szabott digitális oktatás biztosítására is. Az idős emberek részére biztosított a számítógép és internet hozzáférés.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők: - aktív korúak ellátása, - időskorúak járadéka, - ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj), - közgyógyellátás (alanyi és normatív formák), - egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	41	7,95%	7	17,07%
2017	42	8,11%	12	28,57%
2018	37	7,31%	2	5,41%
2019	27	5,58%	8	29,63%
2020	31	6,50%	10	32,26%
2021	25	5,76%	7	28,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	10	24,39%	n.a.	-	17	41,46%
2017	17	40,48%	30	72,36%	29	69,05%
2018	13	35,14%	30	81,70%	15	40,54%
2019	7	25,93%	38	140,89%	15	55,56%
2020	4	12,90%	38	120,97%	14	45,16%
2021	7	28,00%	10	41,80%	14	56,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

Az álláskeresési segélyben részesülők száma 2021-ben 7 fő volt. Arányuk változó volt a regisztrált álláskeresőkön belül, azonban a regisztráltak száma 2016 óta kevesebb, mint a felére csökkent. A rendelkezésre álló adatok szerint a rendszeres szociális segélyben részesítettek, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesültek és az FHT-ban részesülők száma is csökkent az elmúlt években.

Ápolási díjban alanyi jogon részesülők száma konstans, méltányossági indok alapján támogatásban részesültek számáról nem áll rendelkezésünkre adat.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	2
2019	1
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	288	0	0,00	42,36	54,51	94,10
2017	288	0	0,00	42,36	74,31	94,10
2018	289	1	3,46	42,21	74,39	88,58
2019	289	0	0,00	42,21	75,78	91,70
2020	289	0	0,00	42,21	75,78	91,70
2021	289	0	0,00	42,21	75,78	89,27

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A bérlakások száma 2022-ben 2 db volt, ebből 1 db rászorultság végett kiadott bérlakás, a másik a gyermekjóléti, családsegítő és házi segítségnyújtás központja.

b) szociális lakhatás

A településen nincs szociális lakhatási lehetőség.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nincs egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

d) elégtelen lakhatási körülmények

A faluban hajléktalan lakó nincs. Elégtelen lakhatási körülményekről, veszélyeztetett lakhatásról nincs tudomásunk.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	8
2018	n.a.	760
2019	n.a.	759
2020	n.a.	738
2021	n.a.	737
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszer kiadások viseléshez települési támogatást állapít meg a jegyző annak a kérelmezőnek, akiknek az egy főre jutó havi jövedelme a 80 000.-Ft-ot nem haladja meg és a háztartás egyikének sincs vagyona. A 2021-ben részesítettek 737 fő részére nyújtott önkormányzati támogatás feloleli a település szociális rendeletében feltüntetett támogatási formát.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodottság, különösen a hátrányos helyzetű munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű idős, vagy többgyermekes családoknak. A Kistérségi Mándoki Szociális Központi Szolgálat munkatársai segítséget nyújtanak a nehéz helyzetben lévő családoknak (méltányosság, védendő fogyasztó).

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Zsurk településen nincs külterületi és nem lakóövezetben elhelyezkedő ház, ingatlan. A közösségi közlekedés biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep./szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Zsurk településen nincs telep/szegregátum.

- b) a telepen./szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Nem releváns.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A település szegregációval veszélyeztetett területe az Ady Endre utcának egy része. Ennek oka a munkanélküliség, az elszegényedés, a fiatalok elvándorlása a településről, a mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozók arányának csökkenése.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyóellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	25	5,63
2018	0	0	0	0	28	5,41
2019	0	0	0	0	28	6,69
2020	0	0	0	0	28	9,70
2021	0	0	0	0	25	10,75

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi ellátás helyben a házi orvosi ellátás keretében valósul meg. A háziorvos Tiszaszentmárton településsel közös praxis keretén belül rendel Zsurkon hetente két alkalommal. A házi orvosi szolgálatot a Megyei Egészségbiztosító Pénztár finanszírozza. Házi orvosi rendelés hetente két nap van a településen, arról, hogy hány embert lát el átlagosan a háziorvosunk nincs pontos adat, mivel nem csak a településen élők látogatják. A védőnői szolgáltatás is biztosított a településen, valamint az óvodai orvosi ellátását is a háziorvos végzi. A védőnői szolgáltatást Tiszaszentmárton településsel közösen látjuk el, a két településen egy védőnő végzi a feladatokat. Fogorvosi rendelés csak a szomszédos Záhonyban van, gyermekorvos pedig szintén Záhony városban. A legközelebbi kórház Kisvárdán található, a fekvőbeteg ellátást is ez az intézmény biztosítja.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen a szűrővizsgálatok nem rendszeresek, a lakosság ezekhez a szolgáltatásokhoz a Kisvárdai Szent Damján Kórházban férnek hozzá. Tüdőszűrő és emlőszűrő vizsgálatokért és az átfogó nőgyógyászati vizsgálatokért Kisvárdára kell utazni.

A megelőző szűrő vizsgálatokon való részvétel szervezettsége, s nyilvántartása hagy kívánni valót maga után. A megelőzés egyik fontos formája a szűréseken való részvétel, melyről azonban nem rendelkeznek adatokkal.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen nincs lehetőség ilyen jellegű ellátásra. Ezeket az ellátásokat szintén a Kisvárdai Kórház biztosítja.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A település étkeztetésében fontos szerepet játszik az egészséges táplálkozás, mivel a zsarki Csupaszív Óvoda konyhájáról kapja sok idős, valamint az összes gyermek is az ellátást. Az intézményvezető különös figyelmet fordít a településen lakó idős betegek étkezésére.

- e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen ritkán vannak sportprogramok, a gyerekeknek az iskolában valamint az óvodában adottak a lehetőségek.

- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat a szociális rászorultak részére a szociális alapszolgáltatások között a szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosítja, falugondnoki szolgáltatás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, szociális nappali ellátás nincs.

- g) drogprevenciós szolgáltatások;

Nincs adatunk.

- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem tudunk a településen ilyen, vagy ehhez hasonló esetről.

- j) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A településnek nincsenek hátránykompenzáló juttatásai ezen a téren.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	286	1
Forrás: TelR, KSH Tstar			

A község közösségi életében jelentős szerepet játszik a minden nyáron megrendezésre kerülő falunap, amely alkalmával a falu jelenlegi, és egykori lakóit is várja a falu vezetése. Természetesen a falubelieken kívül rendszeresen részt vesznek a környék lakói is a rendezvényen. Azonkívül a település faluháza a közösségi élet színtere, egész évben itt kerülnek megrendezésre különböző rendezvények kicsiknek és nagyoknak. A megújult könyvtár is közkedvelt közösségi helyszín.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A község kis falu lévén könnyen megérti egymást, nem igazán fordulnak elő etnikai és egyéb hovatartozási konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az ukrajnai háború elől menekültek javára adományokat gyűjtöttek és ajánlottak fel helyi lakosok és vállalkozások.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nem releváns.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A helyi Református Nőszövetség által szervezett rendezvények.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem működik Roma Önkormányzat a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A regisztrált álláskeresők közel 50 %-a alacsony iskolai végzettséggel (általános iskolai, és alacsonyabb végzettséggel) rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.	A képzési lehetőségek támogatása, a foglalkoztatás elősegítése. Álláskereső és képzésen való részvétel támogatása a szociális munka eszközeivel.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	358	359	717	49,93%	50,07%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			15	2,09%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	39	48	87	5,44%	6,69%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	7	22	2,09%	0,98%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Az óvodai neveléssel összefüggő feladatok ellátása a Csupaszív Óvoda és Konyha intézményben történik. Az engedélyezett maximális létszám 25 fő. Az óvodai ellátásra a szülők részéről igen nagy igény mutatkozik. Ezt támasztja alá, hogy a jogszabályban meghatározott maximális létszám teljes mértékben be van töltve.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülése alapvető feltétele a sikeres iskolai pályafutásnak. A Köznev. tv. 5.§ (1) bekezdése alapján az óvodai nevelés szakasza, a gyermek három éves korában kezdődik és addig az időpontig tart, ameddig a gyermek tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi. Az a tény, hogy a gyermekeknek 3 éves kortól kötelező részt venniük az óvodai nevelésben a hátrányos helyzetű csoportok gyermekei esélyegyenlőségének megteremtése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetett kiskorúak száma a településen 2021-ben 6 gyermek volt, és védelembe 3 gyermeket kellett venni. Az elmúlt évek statisztikáit vizsgálva látszik, hogy a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2021. évet megelőzően változó volt.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés, amely a gyermekjóléti szolgálat feladata.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	16	n.a.
2017	2	n.a.
2018	1	n.a.
2019	1	7
2020	3	3
2021	3	6
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	60
2018	49
2019	39
2020	33
2021	38
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma 2017. évtől vizsgálva 60 főről csökkent 2021. évre tekintve 38 főre csökkent. Ezt azt jelenti, hogy a családban az egy főre eső jövedelem növekedett, ugyanakkor a gyermeket nevelő hátrányos helyzetű családok jövedelme nem éri el ezt a szintet.

b)a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	5	5	10
2017	4	5	9
2018	3	4	7
2019	1	3	4
2020	1	2	3
2021	1	3	4
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

A gyermekek családjai a településen óvodáztatási támogatást kapnak.

c) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek, óvodások és iskolások térítésmentesen étkeznek.

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek a községben.

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs ilyen gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Zsurkon nincsenek szegregált, telepszerű részek a községben. Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

A településen 1 védőnő látja el a feladatát Tiszaszentmártonnal közösen. Szűrővizsgálatot végez és felvilágosítást tart a szülők részére.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

Nincs gyermekorvos a településen, legközelebb Záhonyban van.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A zsurki Csupaszív Óvodában óvodapedagógusok látják el a fejlesztő tevékenységet az óvodás korú gyermekek részére. A szomszédos településen, a Záhonyi Árpád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti iskolában integrált fejlesztést valósítanak meg a szakemberek. Fontos, hogy minden rászoruló gyermek részesüljön a fejlesztési tevékenységekben, amellyel problémái kezelhetővé válnak, vagy megoldásra kerülnek.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A településen teljes körűen működik a Záhonyban található Család - és Gyermekjóléti Szolgálat, az ő segítségükkel valósul meg a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nincs bölcsőde, 3 éves kortól a Csupaszív Óvoda biztosítja a napközbeni ellátást.

- f) gyermekvédelem;

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül teljes körűen működik.

- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben az Önkormányzat a szociális rendelete nem nyújt ilyen jellegű szolgáltatásokat. Amennyiben krízishelyzetet tapasztal az óvodapedagógus a gyermek állapotát, családi helyzetét illetően, úgy azonnali jelzéssel továbbításra kerül a Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat felé.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A sportolási lehetőség a faluban élő gyermekek számára a mindennapos séta és a Zsurk – Záhony - Győröcske települések között megépült bicikli út által kínált biciklizés biztosítja. Szervezett sporttevékenységhez való hozzáférést nyáron a labdarúgás biztosítja.

Sportlétesítmény a településen nem található, iskolás gyermekeink a záhonyi uszodában és sportpálya adta lehetőségekkel tudják szabadidejüket eltölteni.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei);

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon megszervezi és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítja.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs ilyen megkülönböztetés.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs ilyen jellegű megkülönböztetés.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs adat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	22	7	31,82
2017	26	6	23,08
2018	25	7	28,00
2019	26	0	0,00
2020	27	5	18,52
2021	15	1	6,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvoda a jogszabályi előírásoknak megfelelően a feladatellátást biztosítja.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	16	15
2017	32	16
2018	28	5
2019	27	1
2020	25	0
2021	25	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	25	1	22	0	0	22
2017	n.a.	1	30	1	26	0	0	26
2018	n.a.	1	30	1	25	0	0	25
2019	n.a.	1	30	1	26	0	0	26
2020	n.a.	1	30	1	27	0	0	27
2021	n.a.	1	30	1	15	0	0	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Nincs ilyen szolgáltatás.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs tudomásunk ilyen jellegű megkülönböztetésről.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nincs adat.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Zsurk Község Önkormányzata minden évben csatlakozott az Arany János Tehetséggondozó, valamint a Bursa Hungarica szociális ösztöndíj programhoz, melyben a közép- és felsőoktatásban tanuló diákok támogatását vállalta, segítve ezzel a tanulmányok költségeinek csökkentését.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	75
2017	n.a.	n.a.	n.a.	28
2018	n.a.	n.a.	n.a.	20
2019	n.a.	n.a.	n.a.	26
2020	n.a.	n.a.	n.a.	18
2021	n.a.	n.a.	n.a.	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Szünidei étkeztetésben résztvevők aránya 2021. évre 14 főre csökkent.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása, a prevenciók szolgáltatáshoz való hozzáférés esélyeinek megteremtése.	A településen hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok támogatása preventív tevékenység révén.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	6,25	9,34	7,80%
2017	7,69	8,17	7,93%
2018	5,84	8,5	7,17%
2019	5,32	5,53	5,43%
2020	7,87	4,66	6,27%
2021	4,4	6,11	5,26%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Az álláskereső nők aránya hasonlóan a megyei és országos átlaghoz magasabb a férfiakénál.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	34,15	71,43
2017	38,1	56,25
2018	24,32	66,67
2019	48,15	46,15
2020	54,84	41,18
2021	52	53,85

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek száma a vizsgált időszak statisztikai adatai alapján nem csökkent. Ezzel együtt a tartós munkanélküliek száma csökkent és a rendelkezésre álló adatok alapján az álláskereső nők aránya is csökkent.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	41	7
2017	42	1
2018	37	1
2019	27	1
2020	31	1
2021	25	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az utóbbi években nem voltak ilyen foglalkozást elősegítő programok.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nincs adatbázis arra vonatkozóan, hogy az iskolai végzettségről tartalmazna adatokat, mely alátámasztja a nők nehézségét az elhelyezkedésben.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen nem figyelhető meg hátrányos megkülönböztetés. Az megfigyelhető, hogy az időnymunkában gyakrabban foglalkoztatnak női munkavállalókat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Biztosított a községben a család és nővédelmi gondozás, várandós szoptatós anya gondozása. A család és nővédelmi gondozást a védőnő segíti, látja el. Célja, hogy a gyermekvállalásra való felkészülés, az újszülött gondozásához a kismamák segítséget kapjanak, a szükséges vizsgálatok és védőoltásokhoz való hozzájutást, információt megkapják. (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása) . A településen a vizsgált időszakban nem volt 18. életévének betöltése előtt szült nő

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A településen nem ismert ilyen jellegű probléma, adat nem állrendelkezésre.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Zsurk településen sem önkormányzati anyaoththon, sem egyházi fenntartású anyaoththon nem működik. Családok Átmeneti Otthona Nyíregyházán, Tokaji út 2-4 szám alatt (70 km) működik a legközelebb.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi óvoda vezetését is női vezető látja el, valamint a református egyház vezetője is lelkipásztor-nő, a Képviselő-testületben 1 fő női képviselő van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Zsurkon is, mint a legtöbb hasonló adottságú településen a nők számos nehézséggel találkoznak életpályájuk során. A munkanélküliség is ezek köré tartozik. minden korosztálynak megvan a maga nehézségei. Nehéz elhelyezkedni a nőnek, ha fiatal, mert családos, mert családalapítás előtt áll, nehéz visszakérülni a munka világába gyes után, vagy ha 40-50 éves korban szűnik meg a munkaviszonya.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen élő hátrányos helyzetben élő nők és roma nők életminőségének javítása.	Mentálhigiénés programok biztosítása, rendezvények, fórumok szervezése, tapasztalat, infó csere kifejezetten hátrányos helyzetű nők és nagycsaládosok számára.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	127	105	120,95%
2017	123	103	119,42%
2018	123	91	135,16%
2019	132	87	151,72%
2020	126	84	150,00%
2021	129	85	151,76%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A táblázat szerint a 65 év feletti lakosok száma az elmúlt hat évben nem csökkent, a fiatal 14 éves kort elérő fiatalok száma sajnos csökkenő tendenciát mutat. A falu előrejedése tapasztalható.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	83	109	192
2017	76	106	182
2018	75	106	181
2019	71	102	173
2020	69	102	171
2021	69	97	166
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az időskorú (nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma) csökkent a vizsgált időszakban, ugyanakkor a lakónépesség száma is csökkent. A férfiakkal összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők száma. Ez a mutató arra utal, hogy nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	4	0	54	74	0	10	n.a.
2017	5	0	49	71	0	10	0
2018	5	0	50	75	0	10	0
2019	5	0	50	74	0	10	0
2020	4	0	51	75	0	10	1
2021	4	0	51	72	1	8	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar							

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A településen élő idősebb korosztály munkaerőpiaci mutatói rávilágítanak arra, hogy milyen arányú a foglalkoztatottságuk, milyen szektorokban dolgoznak vagy a már nyugdíjas személyek vállalnak-e munkát kereset-kiegészítésként. Ha az adatok azt mutatják, hogy a korosztályban nagyarányú a munkanélküli, vagy tartós munkanélküliek száma, akkor következtethetünk munkahelyi diszkriminációra is. Ha az eredmények azt mutatják, hogy a még aktív korú, de nyugdíj-korhatárhoz közeli személyek között alacsony a foglalkoztatottság, akkor fel kell tárni ennek okait, és megoldási javaslatokat kell tenni a foglalkoztatottság előmozdítására. A 2013. évben bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	41	42	37	27	31	25
41-45 év (TS 042)	Fő	4	7	1	1	4	0
	%	9,76%	16,67%	2,70%	3,70%	12,90%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	5	8	5	4	2	3
	%	12,20%	19,05%	13,51%	14,81%	6,45%	12,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	7	11	9	3	1	4
	%	17,07%	26,19%	24,32%	11,11%	3,23%	16,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	5	6	6	6	7
	%	9,76%	11,90%	16,22%	22,22%	19,35%	28,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	0	1	2	6	4
	%	2,44%	0,00%	2,70%	7,41%	19,35%	16,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az időskorúak részére a könyvtár biztosít helyben programokat. Tanulási lehetőség helyben nem megoldott.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A településen nem jellemző a részmunkaidős, nyugdíjas korúak foglalkoztatása.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A településen élők számára a közszolgáltatások egy része helyben elérhető, a posta és az egészségügyi szolgáltatás áll a rendelkezésre.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulókat részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A háziorvos helyben heti 2 napon biztosítja az egészségügyi alapellátást. A helyben elvégezhető ellátásokkal megkönnyítik az idősek egészségügyi ellátáshoz való hozzájutását, nem kell Kisvárdára utazni. Hiszen az idősek esetében problémát okoz az egészségügyi ellátás igénybeviteléhez a közlekedés. A helyközi közlekedést a Volánbusz Zrt. Nyíregyháza autóbuszai biztosítják, amelyek nem akadálymentesítettek. A buszvárók sem, a fel- és leszállás nehézséget nem jelent. A háziorvosi rendelőbe történő eljutást a falubusszal oldják meg a település távolabbi utcáiban lakó idős beteg embereknek.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	127	0	68	44
2017	123	0	58	44
2018	123	0	65	46
2019	132	0	63	44
2020	126	0	58	39
2021	129	0	51	36
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősek kulturális programjai korlátozottak a településen. Az önkormányzat minden évben szervez egy Idősek napja nevű rendezvényt, ahová meghívást kapnak az időskorú lakók. A rendezvényen az idősekre szabott programok várják a vendégeket, ilyen például az óvoda és iskola gyerekei műsorai, valamint egy az ő korabeli énekes sztárvendég. A nap folyamán

biztosított számukra az étkezés és az italellátás is ingyenesen.

c) idősök informatikai jártassága;

A helyi felmérés azt mutatja, hogy egyre inkább elterjed az informatikai jártasság az idősebb korosztály körében is. A szűrőpróbaszerűen megkérdezett 30 fő közül, akik életkora 55-75 év közötti, 10-en nyilatkoztak informatikai jártasságról. Ez annak a ténynek is betudható, hogy a nagyobb távolságra települt gyermekekkel, unokákkal való kapcsolattartás miatt egyre többen választják költségtakarékossági szempontból is a számítógép, az internet adta lehetőségeket. Segítséget kellene nyújtani az igénylők számára, hogy elsajátíthassák az ismereteket, több információhoz jussanak az interneten keresztül.

d) a generációk közötti programok.

Nincsenek ilyen programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok megszervezésében részt vesznek a Családsegítő Szolgálat munkatársai és a helyi kezdeményezések.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település előregedése miatt az idősök egyéb, szolgáltatási keretek között történő segítése. Veszélyeztető tényezők feltárása, észlelési hatékonyság növelése	Szociális és egészségügyi ellátórendszerben az idős emberek számára az egészségügyi és szociális ellátás javítása, szűrőbusz(ok) biztosítása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	18	17	35
2017	16	17	33
2018	14	15	29
2019	12	13	25
2020	10	13	23
2021	10	12	22
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A vizsgált időszakban csökkent a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma 35 főről 22 főre, ami a lakosság stagnálására utal.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő személyek esetében is fontos szempont az integrált foglalkoztatás. A megváltozott munkaképességű/ fogyatékkal élő személyek foglalkoztatására az állam is ösztönzi a foglalkoztatókat. A rehabilitációs hozzájárulást, mint fizetési kötelezettséget, azzal a céllal vezették be, hogy a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását elősegítsék, rehabilitációjukat szolgálják. Azoknak a munkáltatóknak kell számolniuk vele, akiknél a munkavállalók száma a 25 főt meghaladja, és az általuk foglalkoztatott megváltozott

munkaképességű személyek száma nem éri el a létszám 5 százalékát (kötelező foglalkoztatási szint) Mértéke a tárgyév első napján megállapított alaphér kötelező legkisebb összegének kilencszerese/fő/év. (2018-ban $138.000 \times 9 = 1.242.000$ Ft / fő/év) Éves összege a kötelező foglalkoztatási szintből hiányzó létszám, valamint a rehabilitációs hozzájárulás szorzata. Az ügyfelek foglalkoztatásának másik ösztönző eszköze a rehabilitációs kártya.

- Rehabilitációs kártya. A munkaadó szociális hozzájárulási adókedvezményt vehet igénybe annak a megváltozott munkaképességű személynek az adófizetési kötelezettséget eredményező munkaviszonyára tekintettel, az ezt terhelő számított adóból, aki érvényes rehabilitációs kártyával rendelkezik A kedvezmény mértéke az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér – de legfeljebb a minimálbér kétszeresének – 27 százaléka. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani 135 kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a szociális foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti. A fogyatékosok nehezen találnak munkát, ezért legtöbbjük segélyből, rokkantsági, illetve egyéb nyugdíjszerű ellátásból kénytelen élni. A fogyatékoság szegénységhez, vagy nyomorhoz vezethet. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

A településen sajnos nincs ilyen lehetőség.

b) munkavállalást segítő lehetőségek; hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Azon személyeknek, akik fogyatékoságuk jellegéből, mértékéből adódóan nem felelnek meg az elsődleges munkaerő-piacon támasztott követelményeknek, az akkreditált foglalkoztatóknál történő munkavállalás, illetve a szociális foglalkoztató lehet a megoldás.

Zsurkon fogyatékos személyek foglalkoztatását biztosító munkahely nincs.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A Család- és Gyermejjóléti szolgálat segíti az önálló életvitelüket, a településen támogató szolgálat nem vehető igénybe.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolvány a mozgáskorlátozott személyt vagy az őt szállító jármű vezetőjét jogosítja fel különböző kedvezmények igénybevételére. Parkolási igazolványra jogosult az a személy:

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 2. § a) pont ac) alpontja értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,

- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (3) bekezdésének értelmében értelmi, 139 fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek,
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K.1.), mozgásszervi fogyatékosnak (L), értelmi fogyatékosnak (M) vagy autistának (N.1.) minősül.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.
- Fogyatékosági támogatás: A fogyatékosági támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. A támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású, illetve hontalanként elismert.
- Rehabilitációs pénzbeli ellátás minimális összege – foglalkoztathatóság rehabilitációval helyreállítható 2011. évi CXCI. tv. 9. § (1) bek. a) pont, (2) bek. a) pont, 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. § alapösszeg (98.890,- Ft) 30%-a – 29.667,- Ft/hó Rehabilitációs pénzbeli ellátás minimális összege – tartós foglalkoztatási rehabilitáció 2011. évi CXCI. tv. 9. § (1) bek. b) pont, (2) bek. b) pont, 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. § alapösszeg (98.890,- Ft) 40%-a – 39.556,- Ft/hó Rokkantsági ellátás minimális összege – rehabilitációja nem javasolt, egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek a) és (2) bek a), 327/2011 (XII. 29.) Korm.rendelet 8/A. § alapösszeg (98.890,- Ft) 30%-a – 29.667,- Ft/hó.
- Rokkantsági ellátás minimális összege – rehabilitációja nem javasolt, egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek b) és (2) bek b), 327/2011 (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. § alapösszeg (98.890,- Ft) 45%-a – 44.501,- Ft/hó.
- Rokkantsági ellátás minimális összege – rehabilitációja nem javasolt, kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható, 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek c) (2) bek c), 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. § alapösszeg (98.890,- Ft) 50%-a – 49.445,- Ft/hó.
- Rokkantsági ellátás minimális összege – rehabilitációja nem javasolt, egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes 2011. évi CXCI. tv. 12. § (1) bek d) (2) bek d), 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 8/A. § alapösszeg (98.890,- Ft) .

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az orvosi rendelőben nincs gyógytorna és fizioterápiás szolgáltatás. Nincsenek egészségfejlesztési programok. Legközelebb Kisvárdán a Szent Damján Kórházban vehetők igénybe ezek az ellátások.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzat a középületek felújítása során folyamatosan gondoskodott az akadálymentesítés megteremtéséről. Az akadálymentesítés ebben az esetben azt jelenti, hogy a közszolgáltatások egyenlő eséllyel való hozzáférése akkor biztosított, ha az épület, amelyben a közszolgáltatást nyújtják, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható. A teljes körű, illetve komplex akadálymentesítés keretében olyan kialakítású épület jön létre, amely bárki számára megközelíthető, az ott nyújtott közszolgáltatás ezáltal bárki számára igénybe vehető.

A településen akadálymentesített intézményeink közé tartozik a polgármesteri hivatal, a könyvtár, a faluház, az óvoda és az orvos rendelő épülete.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Azon önkormányzati intézmények amelyek felújítására, vagy kialakítására sor került az utóbbi években, valamennyi esetben akadálymentesítésre kerültek teljes mértékben.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek akadálymentesítése a munkáltató feladata, az önkormányzat intézményeinek akadálymentesítése megtörtént. Egyéb nagy munkáltató nincs a településen.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A járdák és parkok akadálymentesítésének biztosításáról az önkormányzat anyagi lehetőségei függvényében gondoskodik, a közösségi közlekedés tekintetében az akadálymentesítés nem megoldott.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Zsurk község nem rendelkezik a fogyatékkal élők számára speciális helyi szolgáltatásokkal, nincs nappali intézmény. Legközelebb a záhonyi Gesztus Közhasznú Egyesület nyújt a fogyatékossgal élők részére ilyen speciális szolgáltatásokat.

Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó intézmények teljes körű akadálymentesítettek.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A jogszabályi juttatásokon túl a település gazdasági helyzete nem teszi lehetővé a további juttatásokat. Az önkormányzat elkötelezett a fogyatékkal élő személyek életkörülményeinek javítása iránt.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincsenek ilyen programok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs adat.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kifejezetten fogyatékossgal élőket célzó közösségi programok, a helyi társadalom érzékenyítésének hiánya.	Programok szervezése kifejezetten fogyatékossgal élők és családjuk részére, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rossz állapotban lévő járdák, utak, útburkolatok	Útfelújítások, járdafelújítások
A lakónépesség folyamatos csökkenése	A település vonzóvá tétele, megfelelő minőségű szolgáltatások biztosítása (egészségügyi, szociális, általános szolgáltatások, közlekedés).

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az önkéntesség az EU egyik alapelve, hozzájárul a demokrácia fejlődéséhez, mindemellett az önkéntes tevékenységek fejlesztik a szociális készségeket és kompetenciákat, segítik a társadalmi szolidaritást, valamint sokoldalú tapasztalatot nyújtanak. Ennek keretében az adott tevékenységet az önkéntes szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végzi.

- Zsurk község területét érintő egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek együttműködési megállapodás alapján működnek.
- Önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között partnerség működik, az Önkormányzat támogatja a civil kezdeményezéseket, a civil szerveződések pedig az Önkormányzat rendezvényeit.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az Önkormányzat stratégiájában szerepel az „Együttműködés más szervekkel, intézményekkel elősegíteni és ösztönzi a humán jellegű civil kezdeményezéseket.”

Kapcsolatok, együttműködések az intézmények között a problémák megoldásában, a településen és a környező településeken működő intézmények:

- Csupaszív Óvoda és Konyha
- Záhonyi Árpád Vezér Általános Iskola és AMI
- Egészségügy: háziorvos, fogorvos, védőnők,
- Zsurk Község Önkormányzata,
- Záhonyi Rendőrkapitányság – körzeti megbízott,
- Történelmi egyházak,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Önkormányzat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Nyíregyháza,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat Nyíregyháza,
- Pedagógiai Szakszolgálat Záhony,
- Kisvárdai Család- és Gyermekjóléti Központ,
- Szent Miklós Integrált Szolgáltató Központ Kisvárdai,
- Zsurk Polgárőr Egyesület

A Polgárőrség a településen aktívan működik, rendszeresen járőrözést tartanak. Gépjárművel, biciklivel járőröznek.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az Önkormányzat kötelező feladatai mellett fontosnak tartja a határon túli magyar kapcsolatok ápolását, és a nemzetközi együttműködést.

Cél minden olyan kezdeményezés támogatása, amely a közösségi életet fejleszti. Testvér településünk Ukrajnában (Kárpátalján) – Téglás. A kapcsolatok életben tartására, tartalommal való megtöltésére, valamint az aktív együttműködés érdekében az anyagi forrásokra pályázatot szeretne benyújtani a jövőben.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi Önkormányzat nincs a településen.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Kifejezetten mások segítésére, szolgáltatások nyújtására alakuló szervezetek, alapítványok (pl. Máltai Szeretetszolgálat)

- Olyan szerveződések, amelyek nem mások, hanem önmaguk- valamilyen okból nehezített- életét akarják összefogással könnyíteni (pl. alkoholistáknak, gyermeküket egyedül nevelő szülők számára stb.)
- Végül vannak olyan szerveződések, amelyek nem elsősorban szolgálatnak, segítséget nyújtanak, hanem valamilyen szociálpolitikai érdek érvényesítése érdekében nyomást igyekeznek gyakorolni a politikára. (Az egyik legismertebb ilyen szervezet Angliában a Gyermekek szegénysége ellen küzdő akciócsoport.)
- A non-profit szervezetek Magyarországon újabban elterjedt kifejezéssel a voluntáris, azaz az önkéntes szektorhoz tartoznak.
- Az állam, a piac és a voluntáris szektor mellett számos szükségletet elégít ki a leghatékonyabb szociálpolitikai szereplő, a szomszédok, barátok. Ők alkotják az informális szektort. E négy „szektor” az állami, a piaci, a voluntáris (nonprofit), valamint az informális szektor (családbarát) együttműködéséből alakul ki a jóléti pluralizmus.

A településen működő civil szervezetek:

- Zsurk Sportegyesület,
- Református Nőszövetség
- Összefogás a Zsurkiakért Alapítvány
- Zsurk Polgárőr Egyesület.

A civilszervezetek a településen a közösségi rendezvények szervezésében, lebonyolításában részt vesznek, aktívan támogatják.

- Egyházi rendezvények (Adventi Gyertyagyújtás, Anyáknapi megemlékezés, Szociális ruhavásárok megszervezése, lebonyolítása)

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szféra

2009. évi CXV. Törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről

Gazdasági társaságok,

2006: IV. tv. Szövetkezet,

2006: X. tv. Külföldi cég mo-i fióktelepe,

1997: CXXXII. tv. Külföldi vállalkozás mo-i kereskedelmi képviselője 1997: CXXXII. tv. Európai részvénytársaság,

2004: XLV. tv. Európai gazdasági egyesülés,

2003: XLIX. tv. Európai szövetkezet, 2006: LXIX. tv.

A jólét fogalma a közgazdászok számára a boldogság, a hasznosság, vagy az emberek által általában kívánt gyűjtőfogalma.

A legtöbb országban a jólét célja az, hogy a polgárok számára biztosítsák az alapvető (minimális) életszínvonalat. Ez általában legalább minimálisjövedelemhez, élethez, hajlékhoz, egészségügyi ellátáshoz és oktatáshoz való hozzáférést, illetve betegség és rokkantság esetén nyújtott támogatást jelent. A jóléti pluralizmusban nem csak a különböző szintek (azaz a család, az állam és a különbözőszintű intézmények), hanem különböző-állami, illetve önkormányzati, piaci és civil (nem piaci)szerveződések között is megfigyelhető az együttműködés.

Az együttműködéshez célszerű megkülönböztetnünk a piaci és nem piaci szervezeteket. Zsurk településen működő egyéni és társas vállalkozások száma 2025-ben: 32 db.

Élelmiszer boltok: 3 db

Söröző: 1db

Vendégház: 3 db

A vállalkozások általában családi tulajdonban vannak, családtagokat tudják eltartani, alkalmi munka lehetőséget szezonálisan tudnak nyújtani a munkanélküliek részére.

A vállalkozók az Önkormányzati tevékenységet, rendezvényeket támogatják egyrészt saját munkájukkal, másrészt felajánlásaikkal. Az önkormányzat figyelmet szentel a megváltozott munkaképességű személyek saját intézményében történő foglalkoztatására is.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyi esélyegyenlőségi programot a www.zsurk.hu honlapon bárki megismerheti. A HEP Fórum munkacsoportok tagjai folyamatosan kapcsolatban állnak az érintet társadalmi csoportokkal, érdeklődés esetén tájékoztatással tudnak szolgálni.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Napi szinten sor kerül az esetleges problémák megbeszélésére, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett szakmaközi- és eset megbeszéléseken, rendszeres a szakemberek véleménycseréje, továbbá napi kapcsolatban állnak telefonon, illetve személyesen is egymással.

A szolgálat kliensköre is nagymértékben lefedi az érintett célcsoportokat, valamint a tevékenység szempontjából kulcsszerepet betöltő emberekkel. Amennyiben mégis információhiánnyal szembesülünk egy adott területen, úgy személyes kapcsolatfelvétel történik az illetékes, információval rendelkező személlyel és felkérjük a közös együttműködésre. Eddig minden esetben partnerek voltak e tekintetben a megkeresett személyek, elzárkózás nem volt tapasztalható, mindenki számára fontos a helyi szinten felmerülő hiányosságok felszámolása, problémák megoldása.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A HEP végrehajtásával kapcsolatos észrevételeket minden intézményben fogadják a szakemberek, amelyet a HEP Fórum alkalmával megvizsgálunk az érintett munkacsoportok tagjai. A probléma megszüntetése érdekében feltérképezésre kerülnek a problémák és a megoldásukra javaslatot készítenek. A javaslatok ismertetésre kerülnek a HEP Fórumon, ahol a szükséges felülvizsgálat során az intézkedési tervben beépítésre kerülnek, valamint a lakosság felé megtörténik a visszacsatolás.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A regisztrált álláskereső közel 50 %-a alacsony iskolai végzettséggel (általános iskolai, és alacsonyabb végzettséggel) rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.	A képzési lehetőségek támogatása, a foglalkoztatás elősegítése. Álláskereső és képzésen való részvétel támogatása a szociális munka eszközeivel.
Gyermekek	A hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása, preventív programokhoz való hozzáférés esélyeinek megteremtése.	A településen hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok részvétele a prevenciós programokon, fokozott védelmük az őket érintő nehézségekkel és veszélyeztetettséggel szemben.
Idősek	A település elöregedése miatt az idős emberek egyéb, szolgáltatási keretek között történő segítése. Veszélyeztető tényezők feltárása, észlelési hatékonyság növelése	Szociális és egészségügyi ellátórendszerben az idős emberek számára minél több, a szükségleteikhez igazodó szolgáltatás biztosítása. Az idősek színvonalas egészségügyi és szociális ellátása, ezáltal életminőségük javulása, szűrőbusz (ok) biztosítása.
Nők	A településen élő hátrányos helyzetben élő nők életminőségének javítása.	Mentál higiénás programok biztosítása, fórumok szervezése, tapasztalat, információ csere hátrányos helyzetű nők és nagycsaládosok számára.
Fogyatékkal élők	Kifejezetten fogyatékossgal élőket célzó közösségi programok, érzékenyítés hiánya helyi társadalomban.	Problémák megismerése, programok szervezése kifejezetten fogyatékossgal élők és családjuk részére, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Rossz állapotban lévő járdák, utak, útburkolatok. A lakónépesség folyamatos csökkenése.	Útfelújítások, járda felújítások. A település vonzóvá tétele, megfelelő minőségű szolgáltatások biztosítása (egészségügyi, szociális, általános szolgáltatások, közlekedés).

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a mélyszegénységben élők életszínvonala normalizálódik.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminőségének javításához szükséges feltételek megteremtése.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek települési átlag életszínvonalához történő felzárkózást.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök közötti életszínvonal különbség csökkenésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szülői és munkahelyi feladatok összeegyeztetését, az egyenlő esélyek érvényesülését. Támogatjuk a családbarát munkahelyek kialakítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információkhoz való hozzáférés megkönnyítését.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Képzések, átképzések, mentori szolgáltatás tartós munkanélküliek számára.
B	Feltárt probléma megnevezése	Tartós munkanélküliek magas aránya a regisztrált álláskeresők között.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A regisztrált álláskeresők közel 50 %-a alacsony iskolai végzettséggel (általános iskolai, és alacsonyabb végzettséggel) rendelkezik, nehezen tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás az elérhető képzési programokról, szolgáltatásokról. Információnyújtás az érintettek számára, ösztönzésük a képzéseken való részvételről, mentori szolgáltatás révén személyre szabott segítségnyújtás.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép és hosszútávon. Tartós munkanélküliség csökkenése a helyi lakosok között.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: mentor, szociálpedagógus, andragógus, képzőintézmény munkatársai; Pénzügyi: Önkormányzati forrás, pályázati forrás Technikai: Képzésekhez helyszín biztosítása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az erőforrások hosszú távú megléte esetén hosszabb távon fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés.

A	Intézkedés címe:	Prevenációs programsorozat szervezése gyermekek, fiatalok számára.
B	Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok számára prevenációs szolgáltatáshoz való hozzáférés esélyeinek megteremtése.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Preventív tevékenység révén a gyermekeke, fiatalok támogatása, védelme az őket érintő nehézségekkel szemben, tájékozottságuk növelése, minél több fiatal bevonása a preventív programokba.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, a „ Legyen jobb a gyermekeknek ” Nemzeti Stratégia (2007-2023)- hoz és összhangban áll azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Prevenációs programok megvalósítását támogató pályázati lehetőségek felkutatása, megvalósítása gyermekek, fiatalok minél nagyobb arányú bevonásával.
G	Az intézkedés felelőse	Zsurk Község Polgármestere.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos. 2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Prevenációs programok megvalósulása, minél nagyobb részvételi arány ezeken a programokon, pozitív visszajelzés a programokon résztvevőktől és a szülőktől.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: mentor, szociálpedagógus, andragógus, képzőintézmény munkatársai; Pénzügyi: Önkormányzati forrás, pályázati forrás Technikai:a programokhoz helyszín biztosítása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés.

A	Intézkedés címe:	Szociális és egészségügyi ellátórendszer látószögében az idősek.
B	Feltárt probléma megnevezése	A település előregedése miatt az idősek egyéb, szolgáltatási keretek között történő segítése. Veszélyeztető tényezők feltárása, észlelési hatékonyság növelése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szociális és egészségügyi ellátórendszerben az idős emberek számára minél több, a szükségleteikhez igazodó szolgáltatás biztosítása. Az idősek színvonalas egészségügyi és szociális ellátása, ezáltal életminőségük javulása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)-hoz és összhangban állnak azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A szolgáltatások tervezése, szervezése során az idősek problémáinak, igényeinek előtérbe helyezése. Pályázati forrás felkutatása, benyújtása szűrőbusz(ok) biztosításához. Teljeskörű egészségügyi szűrővizsgálatok megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	Zsurk Község Polgármestere.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos. 2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az igénybe vevők számának stagnálása, illetve emelkedése. Pályázati munkálatok megkezdése. Szűrőbuszok rendelkezésre állása az idős igénybevevők számára.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: mentor, egészségügyi intézmény munkatársai; Pénzügyi: Önkormányzati forrás, pályázati forrás Technikai: a szűrővizsgálatokhoz helyszín biztosítása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés.

A	Intézkedés címe:	Mentálhigiénás programok biztosítása a hátrányos helyzetű nők és nagycsaládosok részére.
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen élő hátrányos helyzetű roma és nem roma nők helyzetének, életminőségének javítása. A nagycsaládos nők, édesanyák nehéz helyzete, testi-lelki egészségük károsodása.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Mentálhigiénás programok biztosítása. Rendezvények, fórumok szervezése, tapasztalat, információ csere kifejezetten hátrányos és nem hátrányos nők részére, nagycsaládosok számára. Problémák, igények jobb megismerése. A nők testi-lelki megőrzése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igények, problémák felmérése a hátrányos helyzetű és dolgozó nők körében, programok szervezése kifejezetten nők számára. Mentálhigiénás és egészségmegőrzéssel kapcsolatos rendezvények szervezése. Az elért eredmények hosszú távú fenntartása, a nők helyzetének javulása.
G	Az intézkedés felelőse	Zsurk Község Polgármestere.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos. 2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tájékoztatottság a helybéli nők helyzetéről, nőknek szóló program lehetőségek számának emelkedése, pozitív visszajelzés a lakosság részéről.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: mentor, egészségügyi intézmény munkatársai; Pénzügyi: Önkormányzati forrás, pályázati forrás Technikai: a programokhoz helyszín biztosítása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés.

A	Intézkedés címe:	Közösségi programok szervezése fogyatékossggal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények.
B	Feltárt probléma megnevezése	Kifejezetten fogyatékossggal élöket célzó közösségi programok, helyi társadalom érzékenyítésének hiánya.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közösségi programok szervezése fogyatékossggal élők és családjuk számára, érzékenyítő előadások, rendezvények szervezése. Cél: problémák, igények megismerése, a fogyatékossggal élők társadalmi integrációja, többségi társadalom érzékenyülése, előítéletek csökkenése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az igények problémák megismerése a fogyatékossggal élők körében, programok, érzékenyítő rendezvények és előadások szervezése a többségi társadalom tagjai részére, az elért eredmény hosszú távú fenntartása, a fogyatékossggal élők helyzetének javulása.
G	Az intézkedés felelőse	Zsurk Község Polgármestere.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos. 2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tájékoztatottsága helybéli fogyatékossggal élők helyzetéről, az érzékenyítő programok számának emelkedése, pozitív visszajelzések az érintettek részéről.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás: mentor, szociálpedagógus, szociális intézmény munkatársai; Pénzügyi: Önkormányzati forrás, pályázati forrás Technikai: a programokhoz helyszín biztosítása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható.2029.12.31.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés az együttműködés.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorsz.	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
	Képzések, átképzések, mentori szolgáltatás tartós munkanélküliek számára.	A településen szegénységben élők magas aránya a tartós munkanélküliekkel és a regisztrált munkanélküliekkel.	A regisztrált munkanélküliek közel 50%-a alacsony iskolai végzettségű, nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon.	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.	A cél kapcsolódik a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.	Igények, problémák felmérése a hátrányos helyzetű és nagycsaládosok számára. Mentálhigiénés és egészségmegőrzéssel kapcsolatos rendezvények szervezése. Az elért eredmények hosszú távú fenntartása.	Zsurk Község Önkormányzata.	Folyamatos. 2029. év. és az azt követő időszak.	Tájékozottság a helybeli nők helyzetéről, hátrányos helyzetű romáknak és nagycsaládos nőknek szóló program lehetőségei számának emelkedése, pozitív visszajelzés a lakosság részéről.	Humán erőforrás, anyagi erőforrás. /pályázati erőforrás.	Az erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
	Prevenációs programsorozat szervezése gyermekek, fiatalok számára	A hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása, a preventív szolgáltatáshoz való hozzáférés esélyeinek megteremtése.	Gyermekek, fiatalok számára több preventív program nyújtása szükséges.	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.	A cél kapcsolódik a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, a „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)-hoz és összhangban áll azok céljaival.	Prevenációs programok megvalósítását támogató pályázati lehetőségek felkutatása, programok megtervezése, megvalósítása a gyermekek, fiatalok minél nagyobb arányú bevonásával.	Zsurk Község Önkormányzata	Folyamatos. 2029.évig, illetve az azt követő időszakban.	Prevenációs programok megvalósítása, gyermekek, fiatalok minél nagyobb részvétele a programokon, pozitív visszajelzések a programokon résztvevőktől és a szülőktől.	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás, technikai erőforrás.	Az erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés.
III. A nők esélyegyenlősége												
	A településen	Mentálhigiénés	Kulturális és	A cél összhangban áll a	Magyar Nemzeti	Igények, problémák	Zsurk	Folyamatos.	Tájékozottság	Humán	Hosszabb	Nem releváns

Mentálhigiénés programok biztosítása hátrányos helyzetű nők és nagycsaládok részére.	élő hátrányos roma és nem roma nők helyzetének, életminőségének javítása. A nagycsaládok nehéz helyzete, testi-lelki egészségük károsodása.	programok biztosítása, rendezvények, fórumok szervezése, tapasztalat, információ cserétér/fórum létrehozása, kifejezetten hátrányos helyzetű és nagycsaládok számára. Problémák, igények jobb megismerése.	mentálhigiénés programok lehetőségek biztosítása hátrányos helyzetű nők és nagycsaládok számára. Közösségi információ csere. Nők, édesanyák problémáinak jobb megismerése, programok szervezése, egészségmegőrzéssel kapcsolatos rendezvények nagycsaládok számára, testi-lelki egészségük megőrzése.	helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepció és gazdasági programmal és összhangban áll azok céljaival.	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	felmérése a hátrányos helyzetű és dolgozó nők körében, programok szervezése kifejezetten nők számára. Mentálhigiénés és egészségmegőrzéssel kapcsolatos rendezvények szervezése. Az elért eredmények hosszú távú fenntartása, a nők helyzetének javulása.	Község Önkormányzata.	2029. január és az azt követő időszak.	a helybéli nők helyzetéről, nőknek szóló programlehetőségek számának emelkedése, pozitív visszajelzés a lakosság részéről	erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás, technikai erőforrás.	távon fenntartható pályázati forrásból	
IV. Az idők esélyegyenlősége												
Szociális és egészségügyi ellátórendszer látószögében az idők.		A település előregedése miatt az idők egyéb, szolgáltatási keretek között történő segítése. Veszélyeztető tényezők feltárása, észlelési hatékonyság növelése.	A szociális és egészségügyi ellátórendszerben az idők emberek számára minél több, a szükségleteikhez igazodó szolgáltatás biztosítása az életminőség javulására törekedve.	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: a költségvetéssel és a gazdasági programmal.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030., Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024).	Szolgáltatások tervezése, szervezése során az idők problémáinak előtérbe helyezése. Pályázati forrás felkutatása, benyújtása, szűrőbusz(ok) biztosításához. Teljes körű egészségügyi szűrővizsgálatok megvalósítása.	Zsurk Község Önkormányzata.	Folyamatos. 2029. január, illetve az azt követő időszak.	Az igénybevevők számának stagnálása, illetve emelkedése. Szűrőbusz(ok) rendelkezésre állása az igénybevevők számára.	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás, technikai erőforrás.	Fenntartható.	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
Közösségi programok szervezése a fogyatékkal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények.		Kifejezetten fogyatékkal élők célzó közösségi programok, helyi társadalom érzékenyítésének hiánya.	Közösségi programok szervezése, a fogyatékkal élők és családjuk számára, érzékenyítő előadások, rendezvények szervezése. Cél: problémák, igények megismerése, a fogyatékkal élők társadalmi integrációja.	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: a költségvetéssel és a gazdasági programmal.	A kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Országos Fogyatékkal Élők Programhoz (2015-2025) és összhangban áll azok céljaival.	Az igények, problémák megismerése a fogyatékkal élők körében, programok, érzékenyítő rendezvények szervezése, az elért eredmények hosszú távú fenntartása, a helyzetük javulása.	Zsurk Község Önkormányzata.	Folyamatos. 2029. év és az azt követő időszakban.	Tájékoztatottság a helybéli fogyatékkal élők helyzetéről, az érzékenyítő programok számának emelkedése, pozitív visszajelzések az érintettek részéről.	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás.	Fenntartható	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

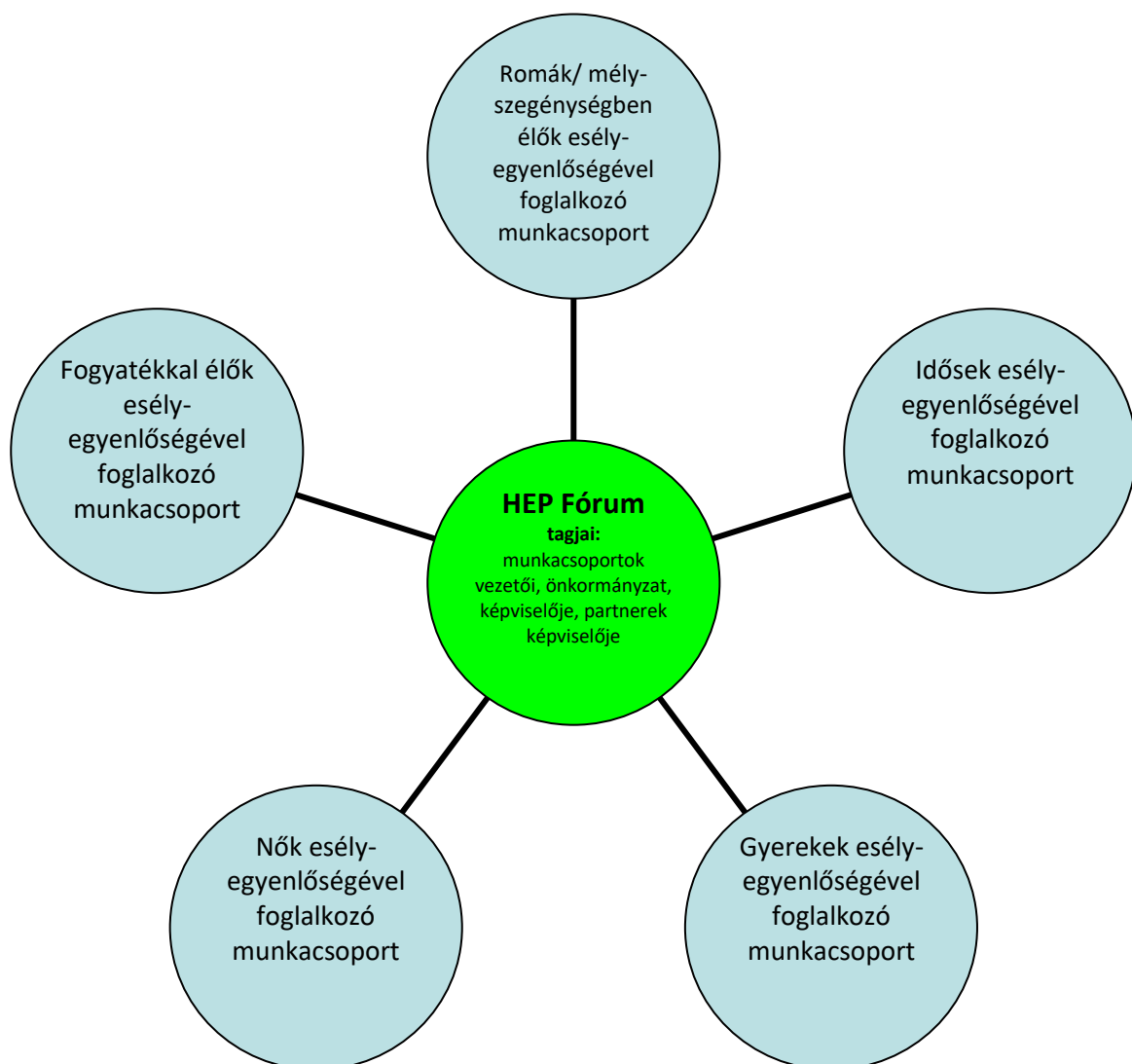
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Zsurk község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Zsurk Község Képviselő-testülete a 16/2024.(II.12.) számú határozattal elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) áttekintette, felülvizsgálta és változatlan formában fenntartja.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Zsurk, 2026. február 5.

Juhász Róbert
polgármester